

בס"ד
בפני וועדת הבחירות המרכזית

בעניין שבין:

עוצמה יהודית – חזית יהודית לאומית 3-900064-59
באמצעות עו"ד איתמר בן גביר ו/או עו"ד חנמאל דורפמן
מרחוב הלל 5, ירושלים
טל. 02-6459003, פקס. 02-6459010

להלן: "העותרת"

- נ ג ד -

כחול לבן – יש עתיד-חוסן לישראל-תלם
באמצעות עו"ד ערן מרינברג
בית עוז, אבא הלל 14, רמת גן
טל. 03-6135559, פקס. 03-6135558

להלן: "המשיבה"

עתירה דחופה למתן צו מניעה לפי סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה)
ולסעדים נלווים

מוגשת בזאת עתירה דחופה לפיה מתבקשת כב' הוועדה ליתן צו המורה למשיבה להימנע מפרסום מודעות הסתה נגד הציבור החרדי לאומי בישראל, מודעות שיש בהם הסתה בעלת ניחוח אנטישמית נגד הציבור החרדלי, ובנוסף – פגיעה בדגל מדינת ישראל ושימוש פסול בדגל.

בשל קוצר הזמן נכתבת בקשה זו בקצירת האומר והמבקשים יבקשו להרחיב עליה בעל פה, ככל שיעלה הצורך. כל ההדגשות בבקשה זו אינן במקור אלא אם צוין אחרת. אלה הנימוקים בקצרה:

פתח דבר:

1. עסקינן בעתירה דחופה נגד קמפיין בחירות של המשיבה, קמפיין שעושה שימוש פסול ומכוער בדגל המדינה, על מנת להשמיץ ולהסית נגד הציבור החרדי לאומי במדינת ישראל, ציבור מסור, אידאולוגי וערכי, הכל על מנת לקושש קולות במסע הבחירות לכנסת.

הצדדים:

2. העותרת הינה מפלגה המתמודדת לכנסת ה-23.

3. המשיבה גם היא מפלגה המתמודדת לכנסת ה-23.

העובדות:

4. ביום 31/01/20, פורסמה בעלוני שבת במגזר הדתי לאומי בישראל מודעה, במסגרת תעמולת הבחירות של מפלגת כחול לבן (עותק פרסומים מצ"ב).

5. במודעה מוצג דגל ישראל, כשהוא מלוכלך בכתמי ממרח חרדל. במודעה נכתב כי:

"כל כך הרבה חרדל"

שכבר אין לזה טעם

בשביל זה אנחנו פה

יאללה תהפכו דף
חייבים להתקדם

סרוגים כחול לבן".

בשביל זה אנחנו פה
כחול לבן
בראשות בני גנץ

הזווית המשפטית:

6. כפי שנראה להלן, מעבר להסתה המכווערת של מפלגת כחול לבן נגד ציבור שלם במדינה ישראל, ציבור מסור, איכותי ואידאולוגי, הרי שהמודעה והקמפיין של המשיבה מנוגדות לשורה של חוקים.

7. סעיף 2א לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 (להלן: "חוק הבחירות")
לכנסת קובע כי:

"לא ייעשה שימוש, בקשר עם תעמולת בחירות, בכספים או בנכסים מוחשיים או בלתי מוחשיים של גוף מבוקר כמשמעותו בפסקאות (1), (2), (3), (4) ו-(9) של סעיף 9 לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב], או של תאגיד שהממשלה או רשות מקומית משתתפת בהנהלתו או בהוננו, ולא ייעשה שימוש כאמור במקרקעין או במטלטלין המוחזקים למעשה על ידי גוף או תאגיד כזה, למעט שימוש כמפורט להלן..."

8. בנוסף, סעיף 5 לחוק הגנת סמלים, תשל"ה-1974 (להלן: "חוק הגנת סמלים") קובע כי:

"לא ישתמש אדם בכל שם, או בכל סמל או דגל אף אם אין עליהם צו הגנה, למטרות מסחר, פרסומת או הסברה, בדרך שיש בה כדי להביא את הזולת לחשוב שאותו אדם פועל מטעם המדינה, רשות מרשויותיה או רשות מקומית, או שיש בה כדי לפגוע בתקנת הציבור או ברגשותיו..."

9. כמו כן, סעיף 5 לחוק הדגל, הסמל והמנון המדינה, תשי"ט-1949 (להלן: "חוק הדגל") קובע כי:

"הפוגע בכבוד דגל המדינה או בכבוד סמל המדינה, או גורם לפגיעה בכבודו, או משתמש בו באופן שיש בו כדי לפגוע בכבודו, דינו – מאסר עד שלוש שנים או כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 או שני הענשים כאחד..."

10. בג"ץ 212/03 חרות התנועה הלאומית נ' יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש-עשרה, כבוד השופט מישאל חשין, נז(1) 750 (2003), נדחתה עתירת העותרים לבטל את החלטת יו"ר וועדת הבחירות לכנסת השש-עשרה, שהורה למנוע תשדיר בחירות, בו נראה דגל ישראל על בניין הכנסת, המתחלף בהמשך התשדיר לדגל פלסטין.

11. בנימוקיו לפסילת התשדיר קבע יושב ראש ועדת הבחירות כי בתשדיר יש משום "ביזוי ההמנון הלאומי ופגיעה בו, ביזוי ופגיעה המביאים לגירוי יצרים ואף להסתה". אשר לדרך שבה הוצג דגל המדינה בסרט התעמולה הפנה היושב ראש להוראת סעיף 5 לחוק הדגל והסמל, המגדיר כעבירה פלילית מעשה הפוגע בדגל המדינה או שימוש בדגל באופן שיש בו כדי לפגוע בכבודו.

12. השופט א' מצא מציין בפסק הדין כי:

"חברי הנשיא מאזכר בפסק-דינו את המבחנים המקובלים למניעתו מראש של ביטוי שכלל, אין לחסום את חופש הביטוי אלא אם קיימת ודאות קרובה שהשמעתו של הביטוי תפגע באופן קשה וממשי באינטרס הציבור, וכי חסימת חופש הביטוי מחשש לפגיעה ברגשות הציבור עשויה להיות מוצדקת רק אם הפגיעה הצפויה מהשמעתו

של הביטוי עוברת את רמת הסבולת המצופה מן הציבור. על רקע התוויית המבחנים הללו קובע הנשיא כי החלטתו של יושב-ראש ועדת הבחירות לפסול את תשדירי התעמולה של העותרת אינה מקיימת את נוסחת האיזון. לגישתו, "אין ודאות – לא קרובה וגם לא סבירה או ממשית – כי השמעתו של תשדיר התעמולה של העותרת – שהיא תנועה לאומית שכבוד ההמנון והדגל יקר לה במיוחד – תגרור אחריה פגיעה קשה ומכאיבה – פגיעה מעבר לרמת הסבולת הנדרשת בחברה דמוקרטית – ברגשות הקשורים לדגל ולהמנון"...

לעמדה זו לא הייתי מוכן להצטרף ולפיכך תמכתי בדחיית העתירה. כפי שמרמז חברי הנכבד, תשדיריה של העותרת אכן לוקים בחוסר "טעם טוב". אילו זאת אכן הייתה מגרעתם היחידה, כי אז הייתי תמים דעים עם חברי, שהלוא נקודת המוצא היא שלכל רשימת מועמדים נתונה הזכות לבטא את מסריה התעמולתיים באמצעי הביטוי והסגנון המקובלים עליה. אלא שלא אלה הם פני הדברים. כשלעצמי, לא מצאתי יסוד להתערב בהערכתו של יושב-ראש ועדת הבחירות כי בתשדירים יש משום ביזוי ופגיעה בהמנון ומשום חילול כבודו של הדגל, וכי התרתם של התשדירים עלולה להביא לגירווי יצרים ואפשר אף להסתה.

ובהמשך:

"שיקול נוסף, המתחייב מהכפפת שיזורי התעמולה לאישורו המוקדם, כרוך בחובתו של יושב-ראש ועדת הבחירות לעצב אמת-מידה שוויונית (העשויה לעתים לשאת אופי "טכני") לבחינתם של התשדירים. המשמעות הנובעת מכך היא שבבחינתו של תשדיר יימנע מלייחס משקל לכך שרשימת המועמדים אשר הגישה את התשדיר איננה חשודה בכוונה לגרום אותה פגיעה שהתשדיר, כפשוטו, עלול להסב... טול, לדוגמה, את ענייננו: לגישת חברי הנשיא, מאחר שהעותרת היא "תנועה לאומית שכבוד ההמנון והדגל יקרים לה במיוחד", אין מקום לחשוש כי שימושה בהמנון ובדגל בתשדירי הבחירות בדרך שבה נעשה הדבר על-ידיה יגרור פגיעה ברגשות. חוששני שאילו החליט יושב-ראש ועדת הבחירות לאשר לשידור את תשדיריה של העותרת על יסוד השיקול שהעותרת אינה חשודה בכוונה לחלל את כבוד ההמנון והדגל, היה מתקשה לפסול לשידור תשדירי תעמולה אחרים שהיה נעשה בהם שימוש דומה בהמנון ובדגל ואשר היו מוגשים לו על-ידי רשימות מועמדים שאינן מפורסמות כמי שכבוד ההמנון והדגל יקר להן.

13. לדברי כב' הש' מצא הצטרפה כב' השופטת ט' שטרסברג כהן שקבעה כי:

"לעניין יישום העקרונות האמורים סבורה אני כי השימוש בהמנון ובדגל כפי שנעשה על-ידי העותרת עבר את גבול המותר, עד כי זכותה לתת ביטוי לדעותיה בדרך שבחורה בה

נסוגה מפני אינטרס הכלל בביטחון, בשלום ובסדר ציבורי".

נימוקי העתירה:

14. העותרת תטען, כי פרסום המודעה המסיתה בכבוד ברגשות הציבור, באשר נעשית פגיעה מכוערת בדגל המדינה, ובמיוחד כאשר הפגיעה בדגל נעשית בכדי להסית נגד ציבור שלם במדינת ישראל.

15. העותרת תטען, כי פרסום המודעה מנוגד לחוק הבחירות, כאשר נעשה שימוש בנכס בלתי מוחשי בהתאם לסעיף 2 לחוק.

16. העותרת תטען, כי פרסום המודעה מנוגד לחוק הגנת סמלים, כאשר נעשה שימוש הפוגע בתקנות הציבור וברגשותיו, בהתאם לסעיף 5 לחוק.

17. העותרת תטען, כי פרסום המודעה מנוגד לסעיף 5 לחוק הדגל, כאשר המשיבה פוגעת בדגל בכך שהיא משתמשת בדגל באופן הפוגע בכבודו.

18. העותרת תטען, כי קיימת ודאות סבירה כי מודעת המשיבה תגרור אחריה פגיעה קשה ומכאיבה – פגיעה מעבר לרמת הסבולת הנדרשת בחברה דמוקרטית – ברגשות הקשורים לדגל ולהמנון".

19. העותרת תטען, כי במודעה יש משום חילול כבודו של דגל המדינה, וכי המשך השימוש בקמפיין עלול להביא לגירוי יצרים ולהסתה נגד הציבור החרדי לאומי.

20. העותרת תטען, כי השימוש בדגל כפי שנעשה על ידי המשיבה עבר את גבול המותר, ובמקרה שלנו הזכות לחופש הביטוי של המשיבה נסוגה מפני אינטרס הכלל בביטחון, בשלום ובסדר הציבורי.

הסעד המבוקש:

21. אשר על כן ולאור כל האמור, יתבקש כב' יו"ר הוועדה להוציא צו מניעה זמני המורה למשיבה שלא להפיץ את המודעה האמורה, ולגנוז את הפרסומים שנעשו במודעה עד להכרעה בעתירה.

22. כב' יו"ר הוועדה יתבקש לקבל את העתירה, וליתן צו מניעה קבוע האוסר על המשיבה לעשות שימוש בדגל המדינה בניגוד לחוק, וליתן צו מניעה קבוע האוסר על הפצת המודעה האמורה. כן יתבקש כב' יו"ר הוועדה ליתן צו מניעה המורה למשיבה לגנוז את הפרסומים שנעשו במודעה עד ליום הגשת העתירה.

23. בנוסף, יתבקש כב' יו"ר הוועדה לפסוק לחובת המשיבה הוצאות משפט משמעותיות בגין הגשת עתירה זו.

24. מצ"ב תצהיר לאימות העובדות.

איתמר בן גביר, עו"ד

חנמאל דורפמן, עו"ד